

ТКАЧЕНКО

Сергій Анатолійович
nikoblikaudit@inbox.ru

УДК 657

**МАЙБУТНЯ ЕВОЛЮЦІЯ
ДОКТРИНИ
БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ**
**THE FUTURE EVOLUTION OF
ACCOUNTING DOCTRINE**

ПОТИШНЯК

Олена Миколаївна

д.е.н., доцент кафедри,
в.о. ректора Вищого навчального
закладу «Міжнародний
технологічний університет
«Миколаївська політехніка»

д.е.н., доцент, професор кафедри,
Харківський національний технічний
університет сільського
господарства ім. Петра Василенка

У статті указано на необхідність подальшого удосконалення системи управління національним господарством із метою максимального використання можливостей і переваг економіки ринкових відносин. Відповідно до цього у даний час триває перебудова виробничо-господарського механізму, поліпшуються системи та елементи методу управління (менеджменту). На успішне вирішення цих проблем певний вплив буде робити подальший анагенез (розвиток) бухгалтерського обліку. Обґрунтовано, для забезпечення науково аргументованих управлінських рішень необхідними умовами виступають високі якісні характеристики і технічні параметри показників підсистеми бухгалтерського обліку, прогресивні методи та форми, раціональні принципи його організаційного забезпечення. Повною мірою оцінюючи значення підсистеми бухгалтерського обліку на нинішньому етапі господарювання поставлені завдання, спрямовані на підвищення якісних характеристик і технічних параметрів та оперативності функції бухгалтерського обліку і оподаткування, удосконалення обліково-економічної документації та фінансової звітності у всіх ланках національного господарства стосовно до сучасних вимог планування, діагностики виробничо-господарської діяльності і управління із економічно ефективним (рентабельним) використанням сучасних машин електронних цифрових. Доведено, саме вишукуванню цих задач (проблем) необхідно присвятити подальші перспективні науково-практичні дослідження. Розгляд питань потрібно згрупувати окремо за теоретичними та методологічними, методичними, математичними, технічними, інформаційними і організаційними аспектами. Слід уточнити, об'єктом вивчення у роботах має виступати бухгалтерський облік, тому основні дедукції (висновки) й референції (рекомендації) необхідно спрямувати на удосконалення саме цього виду облікової функції.

* * *

В статье указано на необходимость дальнейшего совершенствования системы управления национальным хозяйством в целях максимального использования возможностей и преимуществ экономики рыночных отношений. В соответствии с этим в настоящее время продолжается рестройка производственно-хозяйственного механизма, улучшаются системы и элементы метода управления (менеджмента). На успешное решение этих проблем определенное влияние будет делать дальнейший анагенез (развитие) бухгалтерского учёта. Обосновано, для обеспечения научно аргументированных управленческих решений необходимыми условиями выступают высокие качественные характеристики и технические параметры показателей подсистемы бухгалтерского учёта, прогрессивные методы и формы, рациональные принципы его организационного обеспечения. В полной мере оценивая значение подсистемы бухгалтерского учёта на нынешнем этапе хозяйствования поставлены задачи, направленные на повышение качественных характеристик и технических параметров и оперативности функции бухгалтерского учёта и налогообложения, совершенствование учётно-экономической документации и финансовой отчётности во всех звеньях национального хозяйства применительно к современным требованиям планирования, диагностики производственно-хозяйственной деятельности и управления с экономически эффективным (рентабельным) использованием современных машин электронных цифровых. Доказано, именно изысканию этих задач (проблем) необходимо посвятить дальнейшие перспективные научно-практические исследования. Рассмотрение вопросов нужно сгруппировать отдельно по теоретическим и методологическим, методическим, математическим, техническим, информационным и организационным аспектам. Следует уточнить, объектом изучения в работах должен выступать бухгалтерский учёт, поэтому основные дедукции (выводы) и референции (рекомендации) необходимо направить на модернизацию именно этого вида учётно-экономической функции и др.

* * *

The scientific article indicates the need for further improvement of the management system of the national economy in order to maximize the opportunities and benefits of the economy of market relations. Accordingly, the current restructuring of the production and economic mechanism is under way, systems and elements of the management method are being improved. A successful solution to these problems will have a certain impact on further anagenesis (development) of accounting. It is substantiated that high qualitative characteristics and technical parameters of indicators of the subsystem of accounting, progressive methods and forms, rational principles of its organizational support are the necessary conditions for providing scientifically substantiated administrative decisions. While fully assessing the significance of the subsystem of accounting at the present stage of management, the tasks are aimed at improving the qualitative characteristics and technical parameters and efficiency of accounting and taxation functions, improving accounting and financial documentation and financial reporting at all levels of the national economy in relation to modern planning, diagnostics requirements production and economic activity and management with economically efficient (cost-effective) use of modern electronic digital car. Proved, it is the search for these problems (problems) to devote further promising

scientific and practical research. Consideration of issues should be grouped separately by theoretical and methodological, methodological, mathematical, technical, informational and organizational aspects. It should be clarified that the object of study in the works should be accounting, therefore, the main deductions and references should be directed towards the improvement of this kind of accounting function, and so on.

Ключові слова: бухгалтерський облік, підсистема, подальший, розвиток

Ключевые слова: бухгалтерский учёт, дальнейший, развитие и функция

Keywords: accounting, development, function, further, subsystem and target

ВСТУП

У вирішеннях президента та уряду указано на необхідність подальшого удосконалення системи управління національним господарством із метою максимального використання можливостей і переваг економіки ринкових відносин. Відповідно до цього у даний час триває перебудова виробничо-господарського механізму, поліпшуються системи та елементи методу управління (менеджменту). Цілісне дослідження науково-практичних праць [1-16], наявний перспективний досвід показують, на успішне вирішення цих проблем певний вплив буде робити подальший анагенез (розвиток) підсистеми бухгалтерського обліку (обліково-економічного забезпечення) тощо.

Для забезпечення науково обґрунтованих управлінських рішень необхідними умовами виступають високі якісні характеристики й технічні параметри показників підсистеми бухгалтерського обліку, прогресивні методи і форми, раціональні принципи його організаційного забезпечення тощо.

МЕТА РОБОТИ

Повною мірою оцінюючи значення підсистеми бухгалтерського обліку на нинішньому етапі господарювання поставлені завдання, спрямовані на підвищення якісних характеристик та технічних параметрів і оперативності функції бухгалтерського обліку й оподаткування, удосконалення обліково-економічної документації та фінансової звітності у всіх ланках національного господарства стосовно до сучасних вимог планування, діагностики виробничо-господарської діяльності і управління із економічно ефективним (рентабельним) використанням сучасних машин електронних цифрових тощо.

МЕТОДИ ДОСЛІДЖЕННЯ

Теоретико-методологічною основою даної наукової публікації (статті) виступає діалектичний метод та основні положення теорії функціонально розвинутих систем стратегічного (політичного) управління спеціального призначення підприємствами промисловості і науково-виробничими об'єднаннями та підсистеми (функції) бухгалтерського обліку (обліково-економічного забезпечення). У процесі дослідження використовувалися наступні методи: *абстрактно-логічний* (для теоретичного узагальнення і формулювання висновків); *монографічний* (при дослідженні теоретико-методологічних метод функціонально розвинутих систем стратегічного (поведінкового) управління спеціального призначення підприємствами промисловості та науково-виробничими об'єднаннями, функції (підсистеми) обліково-економічного забезпечення (концепції бухгалтерського обліку)) тощо

РЕЗУЛЬТАТИ

Належний контроль виконання планів національної економічної системи, повного упровадження ринкових процесів та виявлення їх фінансових результатів, а також правильне вирішення багатьох інших виробничо-господарських завдань можливі лише при оперативному (своєчасному), точному і якісному (аналітичному) бухгалтерському обліку тощо.

Спеціального (особливого) значення набувають зараз завдання (питання) організаційного удосконалення бухгалтерського обліку у зв'язку із широким використанням систем управління. Серед основних напрямків економічного розвитку держави на найближчі роки виступає забезпечення подальшого розвитку та підвищення ефективності систем управління спрямованих на збір і обробку інформаційних даних для планування, бухгалтерського обліку, діагностики (комплексного аналізу та оцінки) і регулювання (управління) тощо.

Успішне удосконалення обліково-економічних робіт, оптимізація розробки та функціонування підсистеми (функції) бухгалтерського обліку мають важливе значення у вирішенні комплексу поставлених завдань тощо.

Даний факт у свою чергу вимагає глибоких досліджень теоретико-методологічних базисів (основ) і організаційних особливостей підсистеми бухгалтерського обліку у сучасних умовах. Удосконалення окремих завдань або навіть ділянок бухгалтерського обліку поза зв'язком із діючою системою управління на підприємстві не надає належного економічного ефекту (якості). Бухгалтерський облік повинен базуватися на відповідних теоретичних передумовах та організаційних принципах, які дозволяють перетворити його у органічно складову частину системи управління (контролю) підприємством.

У зв'язку із цим стає вкрай необхідною розробка цілісної системи теоретико-методологічних положень, які складають базис (основу) теорії і методології підсистеми (функції) обліково-економічного забезпечення. Теорія й методологія бухгалтерського обліку у теперішньому вигляді не у повному обсязі задовольняють сучасним вимогам, не відображають особливостей бухгалтерського обліку, зміни у ньому в умовах нинішнього функціонування.

Не у повній мірі вивчені та розроблені організаційні принципи функції (підсистеми) бухгалтерського обліку – питання децентралізації і централізації обліково-економічних функцій, інтеграції різних видів бухгалтерського обліку й таке інше. Інформаційні аспекти підсистеми бухгалтерського обліку в умовах її модернізації, вплив інформаційних систем на структуру,

функції обліково-економічного апарату також потребують ґрунтовного дослідження.

Серйозної уваги заслуговує підвищення якісних характеристик та технічних параметрів підготовки бухгалтерів, які відіграють вирішальну роль у вдосконаленні і модернізації обліково-економічної служби на науково-виробничих об'єднаннях та підприємствах промисловості. Необхідний ретельний планомірний аналіз й оцінка освітніх програм за спеціальністю 071 «Облік і оподаткування» із точки зору відображення у них тенденцій та закономірностей розвитку функцій (підсистеми) бухгалтерського обліку тощо.

ВИСНОВКИ

Саме вишукуванню цих задач (проблем) необхідно присвятити подальші перспективні науково-практичні дослідження. Розгляд питань потрібно згрупувати окремо за теоретичними і методологічними, методичними, математичними, технічними, інформаційними та організаційними аспектами. Слід уточнити, об'єктом вивчення у роботах має виступати бухгалтерський облік, тому основні дедукції (висновки), референції (рекомендації) необхідно спрямувати на удосконалення саме цього виду обліково-економічної функції.

Список використаних джерел

1. Валуєв Б.І., Кантасєва О.В. Деякі питання обліку інноваційних витрат і джерел їх покриття: концептуальний аспект. *Бухгалтерський облік і аудит*. 2009. № 12. С. 28-35.
2. Гонтарева І.В. Оцінювання системної ефективності функціонування і розвитку промислових підприємств. Харків, 2011. 480 с.
3. Егорова Л.В. Учёт и аудит в некоммерческих организациях: теория, методология и практика: дис. ... доктора экономических наук: 08.00.12. Ростов-на-Дону, 2008. 482 с.
4. Жигунова О.А. Концептуальные основы учёта непродовственных затрат фирмы. Москва, 2016. 147 с.
5. Зуева И.А., Гребеник В.В., Иванова Е.В., Жидков А.С. Развитие систем управленческого учёта в торговой деятельности и их особенности в сфере розничной торговли. Москва, 2017. 157 с.
6. Каледин С.В. Методология и методы комплексной оценки финансово-экономической деятельности хозяйствующих субъектов: дис. ... доктора экономических наук: 08.00.10. Москва, 2007. 293 с.
7. Калиновский С.А. Управленческий учёт и анализ использования технологической оснастки. Москва, 2013. 155 с.
8. Карпова В.В. Стоимостное измерение в системе бухгалтерского учёта и отчётности: современная теория и практика: дис. ... доктора экономических наук: 08.00.12. Нижний Новгород, 2011. 320 с.
9. Мажаревський Ю.Д., Лабунська С.В., Прокопівшина О.В. Управління економічною безпекою зовнішньоекономічної діяльності підприємства: обліково-аналітичні аспекти. Харків, 2009. 160 с.
10. Полозова А.Н. Теоретические и методологические основы стратегического управления развитием промышленных организаций: дис. ... доктора экономических наук: 08.00.05. Воронеж, 2004. 549 с.
11. Foxona T.J., Grossa R., Chaseb A., Howesb J., Arnallc A., Anderson D. UK innovation systems for new and renewable energy technologies: drivers, barriers and systems failures. *Energy Policy*. 2005. № 33. pp. 2123-2137.
12. Godo H. The research agenda on innovation processes in firms. Oslo, 2009. 50 p.

13. Hurst P. Ideas into action development and the acceptance of innovations. *International Journal of Educational Development*. 1982. Vol. 1(3). pp. 79-100.

14. Tidd J., Bessant J., Pavitt K. *Managing Innovation*. London, 2005. 326 p.

15. Vargas-Hernandez J.G., Noruzi M.R., Sariolghalam N. Risk or innovation, which one is far more preferable in innovation projects? *International Journal of Marketing Studies*. 2010. № 1. Vol. 2. pp. 233-244.

16. Vroom Victor H. Educating managers for decision making and leadership. *Management Decision*. 2003. Vol. 41/10. pp. 968-978.

References

1. Valuyev B.I., Kantayeva O.V. Some issues of accounting for innovation costs and sources of their coverage: the conceptual aspect // *Accounting and auditing*. 2009. №. 12. pp. 28-35. (in Ukrainian).
2. Hontareva I.V. Estimation of system efficiency of functioning and development of industrial enterprises. Kharkiv, 2011. 480 p. (in Ukrainian).
3. Yehorova L.V. Accounting and audit in non-profit organizations: theory, methodology and practice: dis. ... Doctor of Economic Sciences: 08.00.12. Rostov-on-Don, 2008. 482 p. (in Russian).
4. Zhihunova O. A. Conceptual bases of the account of non-production expenses of firm. Moscow, 2016. 147 p. (in Russian).
5. Zuyeva I.A., Hrebenik V.V., Ivanova E.V., Zhidkov A.S. Development of management accounting systems in trade activities and their features in the retail trade. Moscow, 2017. 157 p. (in Russian).
6. Kaledin S.V. Methodology and methods for the integrated assessment of financial and economic activities of economic entities: dis. ... Doctor of Economic Sciences: 08.00.10. Moscow, 2007. 293 p. (in Russian).
7. Kalinovskiy S. A. Managerial accounting and analysis of the use of technological equipment. Moscow, 2013. 155 p. (in Russian).
8. Karpova V.V. Value measurement in the system of accounting and reporting: modern theory and practice: dis. ... Doctor of Economic Sciences: 08.00.12. Nizhniy Novhorod, 2011. 320 p. (in Russian).
9. Malyarevskiy Yu.D., Labunskaya S.V., Prokopishyna O.V. Management of economic security of foreign economic activity of enterprise: accounting and analytical aspects. Kharkiv, 2009. 160 p. (in Ukrainian).
10. Polozova A.N. Theoretical and methodological foundations of strategic management of development of industrial organizations: dis. ... Doctor of Economic Sciences: 08.00.05. Voronezh, 2004. 549 p. (in Russian).
11. Foxona T.J., Grossa R., Chaseb A., Howesb J., Arnallc A., Anderson D. UK innovation systems for new and renewable energy technologies: drivers, barriers and systems failures. *Energy Policy*. 2005. № 33. pp. 2123-2137.
12. Godo H. The research agenda on innovation processes in firms. Oslo, 2009. 50 p.
13. Hurst P. Ideas into action development and the acceptance of innovations. *International Journal of Educational Development*. 1982. Vol. 1(3). pp. 79-100.
14. Tidd J., Bessant J., Pavitt K. *Managing Innovation*. London, 2005. 326 p.
15. Vargas-Hernandez J.G., Noruzi M.R., Sariolghalam N. Risk or innovation, which one is far more preferable in innovation projects? *International Journal of Marketing Studies*. 2010. № 1. Vol. 2. pp. 233-244.
16. Vroom Victor H. Educating managers for decision making and leadership. *Management Decision*. 2003. Vol. 41/10. pp. 968-978.